

ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΤΑΞΗ: Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ: Εφ' όλης της ύλης

ΟΜΑΔΑ Α (Μονάδες 25)

A1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας δίπλα από κάθε πρόταση, τη λέξη ΣΩΣΤΟ, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη ΛΑΘΟΣ, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α. Η καμπύλη ζήτησης με ελαστικότητα ζήτησης ίση με το μηδέν σε όλα τα σημεία της είναι ευθεία παράλληλη προς τον άξονα των ποσοτήτων.

β. Σύμφωνα με τον νόμο της Φθίνουσας Απόδοσης στη συνάρτηση παραγωγής πρώτα εκδηλώνεται μείωση του μέσου προϊόντος και μετά του οριακού προϊόντος.

γ. Αν υπάρχει αύξηση των τιμών των παραγωγικών συντελεστών, τότε αυξάνεται το κόστος του αγαθού για κάθε επίπεδο παραγωγής.

δ. Έστω αγαθό Α με ελαστικότητα ζήτησης $-1,6$, έχει συμπληρωματικό το αγαθό Β με ελαστικότητα ζήτησης $-0,6$, στο σημείο ισορροπίας του καθενός αντίστοιχα. Όταν μειωθεί η προσφορά του αγαθού Α θα μειωθεί η συνολική δαπάνη των καταναλωτών τόσο για το αγαθό Α όσο και για το αγαθό Β.

ε. Οι δημόσιες δαπάνες για μεταβιβαστικές πληρωμές, αποτελούν τμήμα του εθνικού εισοδήματος, διότι αποτελούν εισόδημα για τα άτομα που τις λαμβάνουν.

(Μονάδες 15)

Για τις παρακάτω προτάσεις Α2. και Α3. να επιλέξετε τη σωστή απάντηση, κυκλώνοντας το γράμμα που αντιστοιχεί στην πρόταση.

Α2. Μια επιχείρηση σε άγνωστο αριθμό εργατών παράγει 80 μονάδες προϊόντος. Με την πρόσληψη τεσσάρων επιπλέον εργατών έχει μέγιστο μέσο προϊόν 10 μονάδων. Ο αρχικός αριθμός εργατών ήταν:

- α. 6
- β. 8
- γ. 10
- δ. 12

Α3. Στη φάση της ύφεσης παρατηρείται:

- α. μείωση της ανεργίας.
- β. αύξηση των κερδών των επιχειρήσεων.
- γ. αύξηση της παραγωγής.
- δ. έλλειψη των επενδύσεων.

(Μονάδες 10)

ΟΜΑΔΑ Β (Μονάδες 25)

B.1. Να περιγράψετε την έννοια του χρήματος.

(Μονάδες 7)

B.2. Να περιγράψετε το οικονομικό κύκλωμα. Να γίνει το σχετικό διάγραμμα.

(Μονάδες 18)

ΟΜΑΔΑ Γ (Μονάδες 25)

Δίνονται τα παρακάτω οικονομικά στοιχεία που αφορούν της εγχώρια παραγωγή μιας υποθετικής οικονομίας που παράγει μόνο ένα τελικό αγαθό, το αγαθό Χ. Έτος βάσης θεωρείται το έτος 1.

Έτος	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε τρέχουσες τιμές	Δείκτης Τιμών (%)	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε σταθερές τιμές	Πληθυσμός	κατά κεφαλήν Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
1			12.000.000	400.000	
2	20.000.000	125			20
3		150		1.000.000	20

Γ.1. Να μεταφερθεί ο πίνακας στο τετράδιό σας και κάνοντας τους αντίστοιχους υπολογισμούς να συμπληρωθούν τα κενά με τις σωστές αριθμητικές τιμές. **(Μονάδες 7)**

Γ.2. Να υπολογιστεί το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν του έτους 3, αν δίνεται ότι η εκροή εισοδήματος προς το εξωτερικό ανέρχεται σε 3.000.000 χρηματικές μονάδες, ενώ η εισροή εισοδήματος από το εξωτερικό είναι κατά 1.200.000 χρηματικές μονάδες μεγαλύτερη της εκροής. **(Μονάδες 3)**

Γ.3. Να υπολογιστεί το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν του έτους 1 σε σταθερές τιμές έτους 2. **(Μονάδες 4)**

Γ.4. Η παραγωγή του τελικού αγαθού Χ περνά από τέσσερα (4) στάδια σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα. Να συμπληρωθούν τα κενά του πίνακα που αφορούν **στο έτος 2**, εάν είναι γνωστό ότι η προστιθέμενη αξία του 1^{ου} σταδίου παραγωγής είναι ίση με την προστιθέμενη αξία του 4^{ου} σταδίου παραγωγής:

Στάδια Παραγωγής	Συνολική Αξία Πώλησης	Προστιθέμενη Αξία
Στάδιο παραγωγής 1		
Στάδιο παραγωγής 2		8.000.000
Στάδιο παραγωγής 3	17.000.000	
Στάδιο παραγωγής 4		
Σύνολο		

(Μονάδες 3)

Γ.5. Αν το έτος 3 το εργατικό δυναμικό ανέρχεται στο 60% του πληθυσμού και το ποσοστό ανεργίας είναι 25%, ζητείται να υπολογίσετε τον οικονομικά μη ενεργό πληθυσμό και τον αριθμό των ανέργων.

(Μονάδες 4)

Γ.6. Δίνονται τα ακόλουθα στοιχεία για τον κρατικό προϋπολογισμό της υποθετικής χώρας το έτος 4:

	Ποσά σε χρηματικές μονάδες
Έσοδα από φόρους	κ;
Δαπάνες για Υγεία	4.000.000
Δαπάνες για Παιδεία	4.000.000
Δαπάνες για Εθνική Άμυνα	3.000.000
Δαπάνες για τη Δημόσια Διοίκηση	2.000.000
Λοιπές Δαπάνες	χ;

Επιπλέον, το κράτος προϋπολογίζει ότι έσοδα από το σύνολο των φόρων θα αποτελούν το 40% του Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές του έτους 3. Με δεδομένο ότι τα έσοδα προέρχονται μόνο από φόρους και ότι ο προϋπολογισμός είναι ελλειμματικός κατά 1.500.000 χρηματικές μονάδες, να συμπληρώσετε τα κενά του πίνακα.

(Μονάδες 4)

ΟΜΑΔΑ Δ (Μονάδες 25)

Η αγορά του υποθετικού αγαθού X αποτελείται από «Κ» πανομοιότυπους καταναλωτές και από «Ε» πανομοιότυπες επιχειρήσεις. Η αγορά του αγαθού περιγράφεται από γραμμικές συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς. Η αγοραία γραμμική συνάρτηση ζήτησης δίνεται από τον τύπο $Q_{D1} = 1.000 - 2P$ και η τιμή ισορροπίας διαμορφώνεται στις 100 χρηματικές μονάδες ($P_1=100$). Μετά από μια αύξηση του εισοδήματος κατά 25%, η νέα αγοραία γραμμική συνάρτηση ζήτησης δίνεται από τον τύπο

$Q_{D2} = 1.200 - 2P$ και η νέα τιμή ισορροπίας διαμορφώνεται στις 140 χρηματικές μονάδες ($P_2=140$).

Δ.1. Να υπολογιστεί η αρχική και η νέα ποσότητα ισορροπίας στην αγορά του αγαθού και να προσδιοριστεί ο τύπος της γραμμικής συνάρτησης προσφοράς. **(Μονάδες 8)**

Δ.2. Να υπολογιστεί η εισοδηματική ελαστικότητα στην αρχική τιμή ισορροπίας ($P_1=100$) και να χαρακτηριστεί το αγαθό ως κανονικό ή κατώτερο. **(Μονάδες 4)**

Δ.3. Να υπολογιστεί το έλλειμμα που δημιουργείται στην αγορά του αγαθού στην αρχική τιμή ισορροπίας ($P_1=100$) μετά την αύξηση του εισοδήματος καθώς και η ποσοστιαία μεταβολή της προσφοράς που απαιτείται προκειμένου να εξαλειφθεί το έλλειμμα και η αγορά να ισορροπήσει εκ νέου στην τιμή $P_1=100$. **(Μονάδες 4)**

Δ.4. Το ετήσιο εισόδημα του αντιπροσωπευτικού καταναλωτή, πριν την αύξηση του εισοδήματος, είναι ίσο με $Y_1=24.000$ χρηματικές μονάδες και ο φόρος που προκύπτει από τη φορολόγηση του αντίστοιχου **ετήσιου** εισοδήματος κατά το έτος απόκτησής του είναι 3.500 χρηματικές (σύμφωνα με την παρακάτω κλίμακα εισοδήματος). Να υπολογιστεί ο φορολογικός συντελεστής (X) της τέταρτης κλίμακας εισοδήματος και να χαρακτηριστεί, αιτιολογημένα, ο φόρος εισοδήματος ως προς την αναλογικότητά του.

Ετήσιο Εισόδημα (σε χρηματικές μονάδες)	Φορολογικός Συντελεστής
0-5.000	0%
5.001-10.000	10%
10.001-20.000	20%
20.001-30.000	X,%
30.001 και άνω	40%

(Μονάδες 5)

Δ.5. Αν στις τιμές $P_1=100$ και $P_2=140$ του αγαθού X περιλαμβάνεται ο φόρος και ο φορολογικός συντελεστής είναι 25%, να υπολογίσετε την τιμή προ φόρου και το ποσό του φόρου πριν τη μεταβολή του εισοδήματος καθώς και την τιμή προ φόρου και το ποσό του φόρου μετά τη μεταβολή του εισοδήματος των καταναλωτών.

(Μονάδες 4)

** Το παρόν κριτήριο εξέτασης συντάχθηκε από την ομάδα διδασκόντων του Τομέα Οικονομίας του Φροντιστηρίου «Αξία» και αποτελεί πνευματική τους ιδιοκτησία. Η χρήση του εκτός Φροντιστηρίου, επιτρέπεται μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Οποιαδήποτε άλλη χρήση ή αναπαραγωγή χωρίς άδεια, μπορεί να επιφέρει τις προβλεπόμενες από τον Νόμο κυρώσεις.*